

Z obsahu: Kompromis v příplatcích za obnovitelné zdroje v Německu | Tři roky po Fukušimě přechází Japonsko opět na jádro | IPCC publikoval zprávu o změně klimatu | Nová strategická surovina

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

volby do Evropského parlamentu se uskuteční 23. a 24. května. V evropských kampaních sehrává svou roli i energetická politika a diskuse o realističnosti přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku za současného neohrožení konkurenceschopnosti a udržení dostupných cen za elektřinu. V dubnu vydané pokyny ke státní podpoře na ochranu životního prostředí a energetiky (EEAG) ukázaly sílu Německa prosadit úlevy energeticky náročnému průmyslu, kdy si vymohlo kodifikaci osvobození tohoto průmyslu od příplatků za obnovitelné zdroje. V současné kampani před evropskými volbami se opět řeší Energiewende a štěpnou linií může být možnost návratu k jaderné energii.

Poté, co situace na trhu určovaná podporou obnovitelných zdrojů a nízkou cenou emisních povolenek nedovoluje nové velké investice a kdy i společnost ČEZ musela ukončit tendr na dostavbu jaderné elektrárny Temelín, nastává v Evropské unii úrodná půda pro šíření německé Energiewende. Některé politické strany vidí paralelu se základy evropské myšlenky – spolupráci v oblasti uhlí, oceli a jaderné energie – a požadují evropský pakt pro obnovitelné zdroje energie. Samo Německo ale zjišťuje, že Energiewende nezvládá. Plynové a některé uhelné elektrárny se nevyplatí provozovat, ale jsou zásadní pro zajištění energetické bezpečnosti a vykrývání nestálosti obnovitelných zdrojů. Proto již Německo počítá se zavedením kapacitních plateb, které by tyto elektrárny udržely na trhu, což nová pravidla pro veřejnou podporu při splnění daných podmínek dovolují. Ovlivní to nejen německé energetické hospodářství, ale všechny okolní státy, včetně České republiky. Nově zvolení poslanci Evropského parlamentu tak budou spoluaktéry měnící se evropské energetiky.

Pěkné jaro a příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz

Ivo Hlaváč, ředitel Public Affairs |

Zuzana Krejčířiková, manažerka pro evropskou agendu |

Eva Boudová | Jiří Horák | Karel Kovanda, manažer

Bruselské reprezentací kanceláře | Jan Prášil | Veronika

Vohlídková | Barbora Vondrušková | Petr Zahradník |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou pova-

žovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší

veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je

povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace

a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto

bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost

informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází

z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Kompromis v příplatcích
za obnovitelné zdroje
v Německu

Německá novela zákona
o OZE nahrává průmyslu

KOMPROMIS V PŘÍPLATCÍCH ZA OBNOVITELNÉ ZDROJE V NĚMECKU

Duben 2014 je důležitým milníkem pro všechny, kteří sledují vývoj agendy poskytování státní pomoci v oblasti energetiky a životního prostředí. Nejen, že Komise přijala nová pravidla, která s platností od 1. července tohoto roku nahrazují dosud platná pravidla z roku 2008. Současně vydala rozhodnutí (zatím není ve Věstníku k dispozici) k šetření případu SA.33995 – *Podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a omezení příplatku podle zákona o obnovitelných zdrojích pro energeticky náročné podniky v Německu*.

Uvedená kauza se týkala možnosti, kterou kodifikovala národní úprava podpory obnovitelných zdrojů (tzv. *Erneuerbare-Energien-Gesetz, EEG*), a která umožňovala částečné osvobození německých průmyslových podniků (ale i dalších velkých odběratelů energie, viz para 40–42 EEG) z příspěvku na podporu rozvoje obnovitelných zdrojů v Německu. Vzhledem k tomu, že zmíněná norma byla v praxi využívána mnohem více, než byl původní záměr (z předpokládaných desítek podniků se počet entit rozrostl na více než 2 tisíce) a zejména kvůli faktu, že Komise měla podezření na po-

skytování nenotifikované státní podpory, zahájila koncem loňského prosince hloubkové šetření. A to navzdory faktu, že výjimku od počátku velmi aktivně obhajovaly nejen vlivné německé průmyslové svazy a asociace, ale též federální vláda s konstatováním, že toto opatření je pro Německo nezbytné, aby si udrželo svou

mezinárodní konkurenceschopnost. Že celý spor bude nutno řešit určitým kompromisem, ostatně avizovala i Komise, když sice na jednu stranu poukazovala na prokazatelnou státní podporu a z toho plynoucí selektivní výhodu pro německé subjekty, ale současně připustila, že „za určitých okolností může být snížení příspěvku na financování obnovitelných zdrojů obhajitelné, a to v případě energeticky náročných sektorů ohrožených únikem uhlíku“ (viz *European Commission IP/13/1283*). Konečný kompromis předpokládá, že klesne množství oprávněných sektorů (cca 65) a tudíž i subjektů (cca 1 600). Vzhledem k tomu, že dle principu „znečišťovatel platí“ není obecně možné úplné osvobození od environmentálních poplatků, budou tyto subjekty platit minimálně 20 % stanoveného příspěvku na OZE (vypočítaný jako rozdíl mezi tržní cenou elektřiny a garantovanou cenou elektřiny z OZE), avšak maximálně 4 % z dosažené hrubé přidané hodnoty své produkce (GVA). Navíc, pro sektory obzvláště ohrožené únikem uhlíku (např. výrobci hliníku či mědi) bude příspěvek činit 2,5 % jejich GVA (seznam odvětví viz *příloha 3 pokynů pro poskytování státní pomoci v oblasti životního prostředí a energetiky*). Jako pojistku legálnosti podpory se Německu podařilo její ukotvení právě v přijatých pokynech (viz část 3.7 pokynů).

Kompromis v příplatcích
za obnovitelné zdroje
v Německu

**Německá novela zákona
o OZE nahrává průmyslu**

Zmíněná kauza velmi dobře ilustruje neustálé vyvažování sil mezi Komisí jako strážkyní smluv a garanta vnitřního trhu a členských států (respektive jejich národních zájmů), které je charakteristické pro celý dosavadní průběh evropské integrace.

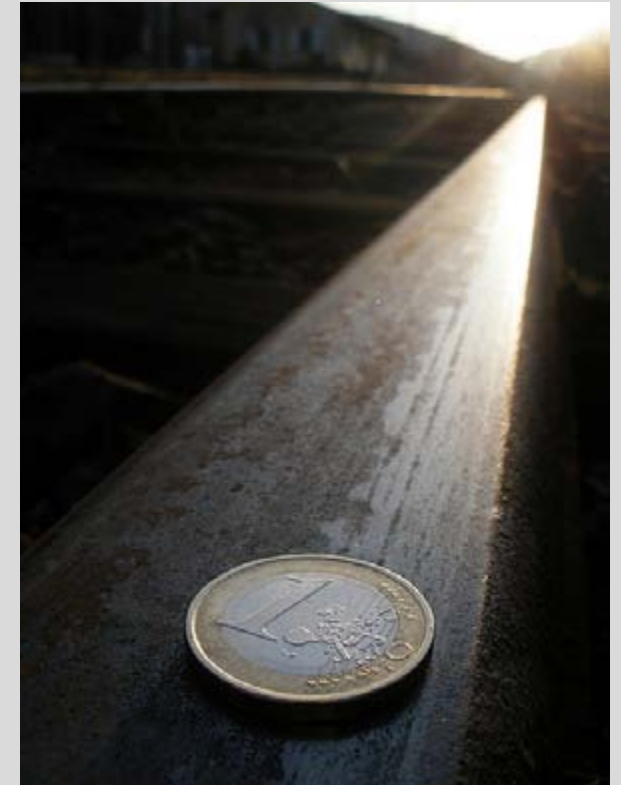
Více informací naleznete na: [↗](#)

NĚMECKÁ NOVELA ZÁKONA O OZE NAHRÁVÁ PRŮMYSLU

Německo novelizuje zákon o obnovitelných zdrojích energie (OZE), aby po 14 letech jejich podpory zabránilo dalšímu růstu cen elektřiny. Spotřebitelům sice neuleví, energeticky náročnému průmyslu však ano.

Novela má být schválena začátkem července a vstoupit v platnost v srpnu tohoto roku. Další výstavba větrných a bioplynových elektráren má být omezena, podpory se mají snížit. Podíl OZE na výrobě elektřiny do roku 2015 má podle ní vzrůst na 40 až 45 %, do roku 2035 na 55 až 60 % (dnešní podíl je 25 %). Podpora pevninských větrných elektráren se má snížit, nové mají vyrobit max. 2 500 MW/rok. Také nové solární elektrárny nemají vyrobit více než 2 500 MW/rok. Do roku 2020 má být instalováno 6,5 GW větrných elektráren na moři a do ro-

ku 2030 nových 15 GW v Severním a Baltském moři. Podpora bioplynových elektráren bude zastropována na 100 MW. Fotovoltaiky se změní netýkají. Doposud prodávali provozovatelé sítě elektřinu na burze za provozovatele výrobních zařízení, kteří dostali na 20 let zafixované ceny za odběr. Nově bude muset být elektřina z větších zařízení prodávána přímo provozovateli zařízení. K tomu dostanou prémii, která zaplní rozdíl ke garantovaným tarifům. Od roku 2017 tak má být premie pro investory určována přírůžkou k tržní ceně v aukci. Domácnosti připlácejí na jednu kWh 6,24 centů. Pokud samy vyráběly elektřinu z obnovitelných zdrojů, byly od příplatku osvobozeny. To se nyní mění a nově ty, které disponují jmenovitým výkonem větším než 10 kW, budou muset připlácet 3 centy za kWh. Průmysl, který si sám vyrábí elektřinu ze svých fosilních elektráren, bude připlácet rovněž 3 centy za kWh. Novela využije možnosti vycházející z Pokynů pro státní pomoc v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky a zvýhodní opětovně energeticky náročný průmysl. Ten bude muset platit 15 % příplatku na obnovitelné zdroje. Přibližně 300 z doposud 2000 zvýhodněných podniků nebude nově spadat do výjimky, kterou Pokyny poskytují 68 různým průmyslovým odvětvím. Podle novely nově zaplatí 20 % příplatku.

Celková částka úlevy zůstane přibližně stejně velká, tj. 5 miliard eur ročně. Spolkový svaz pro ochranu spotřebitele a společnosti působící v solárním odvětví uvažují o napadení novely u Spolkového ústavního soudu, mají za to, že odporuje právu na rovné zacházení.

Více informací na: [↗](#)

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

**Tři roky po Fukušimě
přechází Japonsko
opět na jádro**

**IPCC publikoval zprávu
o změně klimatu**

**Čína chce čistou
a udržitelnou energii pro
svůj další růst**

**TŘI ROKY PO FUKUŠIMĚ PŘECHÁZÍ JAPONSKO
OPĚT NA JÁDRO**

Dne 11. dubna přijala japonská vláda návrh čtvrté energetické koncepce, který ruší plán předchozí vlády opustit jadernou energetiku do roku 2030.

78stránkový Základní plán pro dodávku energií a poptávku přiřazuje jádru důležitou roli a označuje jej za „klíčový zdroj pro základní zatížení“, za další stěžejní zdroje považuje vodní a uhelné elektrárny. Ze 48 jaderných reaktorů postavených po havárii mimo provoz žádá u 17 z nich o znovuzprovoznění, japonský regulátor by měl rozhodnout do podzimu a zprovoznit by se případně měly do konce roku. Vláda také deklarovala úmysl pokročit v hledání trvalého úložiště použitého jaderného paliva.

Více informací na: [21](#)

IPCC PUBLIKOVAL ZPRÁVU O ZMĚNĚ KLIMATU

Mezivládní panel pro klimatickou změnu zveřejnil zprávu upozorňující na pokračující změny v klimatu a zvyšující se nutnost výroby elektřiny z nízkoemisních zdrojů.

Zvyšování energetické účinnosti konvenčních výrobních zdrojů a přechod z uhlí na plyn nebude v boji proti klimatickým změnám podle zprávy stačit. Emise skleníkových plynů v celosvětovém měřítku neustále rostou, v roce 2010 dosáhly rekordních 49,5 mld. tun ekvivalentu CO₂. Energetický sektor je považován za největšího znečišťovatele s podílem přibližně 35 % všech antropogenních emisí. V případě chybějících politik zmírňujících dopady klimatických změn by se emise

do roku 2050 zvýšily na 55 až 70 mld. tun CO₂. Zpráva vidí řešení v zásadní transformaci výroby elektrické energie se silným zaměřením na nízkoemisní zdroje, především jádro, obnovitelné zdroje a systémy pro zachycování a ukládání uhlíku (CCS).

Zpráva řadí jaderné elektrárny mezi výrobní zdroje s nejnižšími emisemi uhlíku v rámci celého životního cyklu elektrárny. Jaderné elektrárny společně s větrnými zdroji produkují 12g CO₂/kWh. Vodní a solární elektrárny mají vyšší produkci, konkrétně v rozmezí 24–28g CO₂/kWh. Posledním zdrojem řadícím se mezi nízkoemisní zdroje je biomasa produkující 220g CO₂/kWh. Na druhém konci stupnice stojí uhelné elektrárny s 920g CO₂/kWh. „Věda nám posílá jasný vzkaz: abychom se vyhnuli kolizi s klimatickým systémem, musíme změnit dosavadní strategie,“ glosuje místopředseda pracovní skupiny III, Ottmar Edenhofer, který se podílel na přípravě zprávy.

Více informací na: [21](#)

Tři roky po Fukušimě
přechází Japonsko
opět na jádro

IPCC publikoval zprávu
o změně klimatu

**Čína chce čistou
a udržitelnou energii pro
svůj další růst**

ČÍNA CHCE ČISTOU A UDRŽITELNOU ENERGII PRO SVŮJ DALŠÍ RŮST

**Čína se v budoucnu zaměří na výstavbu
jaderných elektráren s cílem posílit
energetickou bezpečnost země a podpořit
pokračující ekonomický růst.**

Potvrzením důležitosti nové čínské energetické politiky je i zřízení nového Národního energetického úřadu, jehož cílem bude především připravit novou energetickou strategii Číny, vyhodnotit energetickou bezpečnost země a koordinovat mezinárodní spolupráci v oblasti změny klimatu, snižování emisí a v oblasti energetické účinnosti.

Čína chce zahájit plánovanou výstavbu nových jaderných elektráren na východním pobřeží země, do roku 2020 má být v provozu 58 GWe a 30 GWe ve výstavbě. V plánu je také další výstavba vodních, solárních a větrných elektráren společně s výstavbou odpovídající přenosové sítě.

Vysoké hodnoty emisí a znečištění ovzduší ve městech nutí Čínu dále ke zvyšování energetické účinnosti, podpoře využívání elektromobilů a dalšímu snižování emisí z uhelných elektráren.

Více informací na: [↗](#)

Elektromobilita v Norsku

Česká vláda schválila
Národní program
reformy 2014

Finanční nástroje a jejich
praktické uplatnění
a provázanost v rámci
Víceletého finančního
rámce

ELEKTROMOBILITA V NORSKU

Dubnové statistiky elektromobility překvapily nejen Nory, v březnu 2014 bylo v Norsku zaregistrováno 1493 nových elektromobilů Tesla Model S. Tesla tak obsadila druhé místo hned po automobilce Volkswagen (1722 vozů), což je při šíři portfolia německého koncernu informace pro rozvoj elektromobility jednoznačně povzbuzující.

V norském top 10 figurovaly minulý měsíc ještě další dva elektromobily – Nissan Leaf na pátém místě (425 vozů) a BMW i3 na místě desátém (304 vozů). O tom, že se nejedná o výjimečná čísla, svědčí 1385 prodaných elektromobilů za měsíc únor. Elektromobilitu je dnes možné považovat za budoucnost městské a pří- městské dopravy, jak si však vysvětlit norský nárůst zájmu? Především se jedná o přívětivou politiku ze strany vlády a obcí – elektromobily jsou v Norsku osvobozeny od DPH i spotřební daně (které v Norsku konvenční vozy podléhají), nemusí hradit poplatky za užívání dálnic ani mýtné, ve městech mají zdarma parkování, vjezd do center a mohou využívat pruhu pro autobusy.

Norskou přívětivost můžeme porovnat se sousední zemí – Švédskem. I přesto, že oba severské státy patří mezi silné zastánce redukce emisí CO₂, jejich přístup ke snižování emisí v dopravě se liší. Norsko se před několika lety rozhodlo zaměřit se na podporu elektromobility, čemuž odpovídá dnešní tržní podíl elektromobilů ve výši 5 %, přičemž jejich podíl na všech provozovaných vozech již přesáhl 1 %. Tím se stalo zemí s nejvyšším podílem elektromobilů na osobu a Oslo městem s nejvyšší hustotou provozovaných elektromobilů. Na druhou stranu se Švédsko přes počáteční váhání zaměřilo

Elektromobilita v Norsku

Česká vláda schválila
Národní program
reforem 2014

Finanční nástroje a jejich
praktické uplatnění
a provázanost v rámci
Víceletého finančního
rámce

na podporu biopaliv, což nepřineslo původně plánované výsledky, a v současnosti proto uvažuje o přehodnocení tohoto přístupu.

Více na: [↗](#) nebo na: [↗](#)

ČESKÁ VLÁDA SCHVÁLILA NÁRODNÍ PROGRAM REFOREM 2014

Jako součást trvale se opakujícího procesu zesílené koordinace hospodářských politik zemí EU v rámci Evropského semestru schválila vláda České republiky v polovině dubna Národní program reforem České republiky 2014 (NPR).

Ten představuje koncepční dokument národní hospodářské politiky, který v souladu s ekonomickými prioritami EU stanovuje plán klíčových opatření na podporu ekonomického růstu při dodržování zodpovědné fiskální politiky. Opatření v něm obsažená reagují na současnou hospodářskou situaci a vycházejí z priorit definovaných vládou. Současná hospodářská situace je charakteristická jen velmi pozvolným a doposud ne zcela přesvědčivým procesem oživování, jež doprovází stále silná nevyváženost mezi tou částí ekonomiky, jež je orientována na vnější poptávku, a těmi aktivitami, které jsou zaměřené na stále slabou poptávku tuzemskou. V dané situaci je ospravedlnitelné nejen provedení zásadních reforem strukturálního charakteru, jejichž realizace je možná spíše v delším časovém horizontu, ale také opatření okamžitá, spojená s posílením poptávkově-stimulačních mechanismů. Strukturální opatření jsou koncipována v souladu a směrem k naplňování priorit a národních kvantifikovaných cílů Strategie Evropa 2020. Komplementarita NPR s ostatními strategickými dokumenty hospodářské politiky se letos projevuje zejména v podobě priority optimálně využívat evropské

fondy a tudíž je patrná synergie se souběžně připravovanou Dohodou o partnerství pro programovací období 2014 – 2020. Trvalá komplementarita je patrná ve vztahu ke Konvergenčnímu programu. NPR je současně i reakcí na specifická doporučení Rady EU z předcházejícího roku a tím slouží též jako nástroj prokazování naplňování zadaných úkolů v hospodářské politice. NPR se dotýká též energetických témat. Je zdůrazněno povědomí vlády o vysoké energetické náročnosti ekonomiky České republiky, přirozeně dané vysokým podílem zpracovatelského průmyslu na HDP. Opatření v oblasti posilování energetické účinnosti jsou vnímána jako prostředek ke snižování dovozní závislosti na palivech a zvyšování konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů v české ekonomice. Pro tento účel je připravována novela

Elektromobilita v Norsku

Česká vláda schválila
Národní program
reforem 2014

**Finanční nástroje a jejich
praktické uplatnění
a provázanost v rámci
Víceletého finančního
rámce**

energetického zákona, zákona o hospodaření energií a zákona o podporovaných zdrojích energie, kterými se implementuje směrnice o energetické účinnosti 2012/27/EU. Česká republika si vymezila v období do roku 2020 uspořít 47,84 PJ (13,29 TWh) na konečné spotřebě energie, přičemž pro zajištění financování dosažení tohoto cíle počítá s využitím jak evropských fondů (OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Životní prostředí a Integrovaný regionální OP), tak národních programů (Nová zelená úsporám, PANEL 2013+). Z evropských fondů budou do energetických úspor směřovány investiční dotace ze tří výše zmíněných operačních programů. Kromě investičních dotací budou k jejich vzájemné kombinaci a doplnění k dispozici nástroje finančního inženýrství poskytující např. zvýhodněné půjčky na energeticky úsporná opatření (např. program JESSICA či nástroje finančního inženýrství v rámci nového programovacího období). Cílem vlády v oblasti energetiky a ochrany klimatu je zajištění efektivního přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství a snižování závislosti na fosilních palivech. Klimaticko-energetická politika musí především klást důraz na vyváženost tří hlavních pilířů, kterými jsou udržitelnost, bezpečnost a konkurenceschopnost.

**FINANČNÍ NÁSTROJE A JEJICH
PRAKTICKÉ UPLATNĚNÍ
A PROVÁZANOST V RÁMCI
VÍCELETÉHO FINANČNÍHO RÁMCE**

V předcházejících dvou vydáních bulletinu jsme podrobně popisovali téma využitelnosti finančních nástrojů spojených s Víceletým finančním rámcem 2014 – 2020, především v oblasti kohezní politiky, v aktivitách přímo či nepřímo souvisejících s energetikou.

V dnešním příspěvku zdůrazňujeme potřebu vnímat finanční nástroje jako funkční systém, neboť pouze za tohoto předpokladu lze jejich úlohu využít optimálním způsobem. Nalezení obsahových a procesních synergií umožní účelové propojení jednotlivých projektů, dosažení návaznosti, překonání tradičního sektorového přístupu spojeného s nevnímáním širších souvislostí podpořeného projektu – to vše při koordinovaném způsobu řízení projektů systémovým způsobem. Předpokladem uplatnění této koordinace je vytvoření projektové matice, která identifikuje všechny disponibilní prostředky i obsahové možnosti uplatnění finančních nástrojů a formou projektového „deštníku“ zastřeší tento typ podpory v rámci jednotného

systému. Tuto formu řešení volí významná část členských států EU a jako centrálu pro management finančních nástrojů stanovují buď některou ze jsoucích institucí s dlouhou tradicí rozvojového veřejného financování (Německo, Polsko), anebo jdou cestou zřízení

Elektromobilita v Norsku

Česká vláda schválila
Národní program
reforem 2014

Finanční nástroje a jejich
praktické uplatnění
a provázanost v rámci
Víceletého finančního
rámce

zcela nové instituce, pro kterou management finančních nástrojů ve svém celém komplexu je jedinou stávající náplní (která se však může následně rozšířit do podoby společnosti zajišťující řízení veřejných investic v celé své škále). Význam této koordinace spočívá především v tom, že každá z kapitol VFR 2014–2020 předpokládá trochu jiný typ finančního nástroje pro trochu odlišný účel; nicméně při bližším ohledání existuje mezi těmito účely poměrně značná míra provázanosti a záleží na každém členském státu, jak se této koordinace zhostí. Buď na ni bude i institucionálně připraven a na příslušné podněty ze strany potenciálních uživatelů bude schopen pružně reagovat, anebo nebude vytvářet odpovídající institucionální zázemí a poté možnosti využít finanční nástroje nevyužije. Česká republika především v oblastech, jež jsou v novém období spojeny s programy HORIZONT 2020 či COSME, nedosahovala v období předchozích zářných výsledků (obdobné programy se na naší čisté pozici vůči Rozpočtu EU podílely slabými 2 %). Smyslem tohoto přístupu tak je doplnit a propojit půjčky, záruky a private equity použitelné v kohezní politice s kapitálovými a dluhovými nástroji v HORIZONTU 2020 či COSME, případně s projektovým dluhopisem v rámci Nástroje pro propojení Evropy (CEF).

Umožňuje nalézt mezinárodní uplatnění pro v tuzemsku podpořené a rozvíjející se projekty v oblasti excelentní vědy v rámci HORIZONT 2020, především zaměřené na budoucí a nově se objevující technologie či výzkumnou infrastrukturu; stejnou možnost otevírá priorita zaměřená na dosažení vůdčího postavení v průmyslu či naplňování společenských výzev s velmi viditelnou energetickou stopou (čistá a efektivní energie; chytrá, zelená a integrovaná doprava; klimatické aktivity, zdrojová efektivnost, suroviny). Možnost obsahového a procesního průniku v naznačeném smyslu existuje taktéž ve vztahu k programu pro rozvoj podnikání COSME. CEF pak počítá s investicemi do energetických sítí v rámci projektů společného zájmu.

Smyslem tohoto stručného příspěvku je upozornit na to, že s těmito příležitostmi je nutné a vhodné aktivně pracovat. Pokud se pouze ponechají v rámci jednotlivých Operačních programů bez vzájemné synergie a koordinace, nebude možné jich optimálně využít. Maticový přístup vyžadující vzájemné propojení v oblasti projektů zaměřených energeticky znázorňuje jednoduché schéma níže.

Za projev koordinace mezi jednotlivými nástroji je tak možné považovat například zřízení tzv. *one-stop shop*, v jehož rámci by byla naplňována komplexní služba z pohledu implementace finančních nástrojů, včetně jejich řízení, koordinace, poradenství a informování.

Oblasti se silným identifikovaným potenciálem pro finanční nástroje v oblasti energetických projektů:

KOHEZE:

Reálně ve prospěch České republiky pro finanční nástroje v oblasti energetiky a souvisejících aktivit (výzkum, vývoj, inovace) **až 20 mld. Kč**
Finanční nástroje půjčka, záruka a přímý kapitálový vstup

CEF:

Reálně ve prospěch České republiky pro finanční nástroje v oblasti energetiky **cca 5,7 mld. Kč**
Finanční nástroje projektový dluhopis

HORIZONT 2020:

Reálně ve prospěch České republiky pro finanční nástroje v oblasti energetiky a souvisejících aktivit **cca 10 mld. Kč**
Finanční nástroje dluhové a kapitálové

COSME:

Spíše nalezení kompatibility s finančními nástroji v ostatních kvadrantech; **přímo méně než 1 mld. Kč**

PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY EU

Komise navrhla
revizi směrnice
o akcionářských právech

Velké podniky budou
muset nově zveřejňovat
další informace

KOMISE NAVRHLA REVIZI SMĚRNICE O AKCIONÁŘSKÝCH PRÁVECH

Dne 9. dubna kolegium komisařů Evropské komise na svém pravidelném zasedání přijalo opatření ke zlepšení správy a řízení společností kotovaných na evropských burzách. Nově navržená opatření by se měla týkat přibližně 10 000 společností.

Hlavními propagovanými důvody jsou hlavně nový a efektivní legislativní rámec správy a řízení společností (tzv. *corporate governance*) ve vývoji potřeb současné společnosti a změnách v ekonomickém prostředí, větší zapojení akcionářů a samozřejmě zvýšení transparentnosti.

Revidovaný návrh přináší několik nových úprav, které se budou týkat i českých společností, jejichž akcie jsou kotovány na burze. Návrh zavádí povinnost vypracovat politiku odměňování, která bude muset obsahovat předem určené informace a která bude podléhat schválení akcionáři na valné hromadě. Cílem je zvýšit informovanost akcionářů a intenzivněji je zapojit do rozhodování dané společnosti. Společnosti budou muset taktéž nově vypracovávat Zprávu o odměňování, která bude podléhat schválení na valné hromadě. Komise prostřednictvím implementačních aktů stanoví standardizovaný formát Zprávy o odměňování. Další posílení práv akcionářů představuje ustanovení upravující transakce mezi spřízněnými stranami. Návrh směrnice zavádí dva nové procentuální limity pro schvalování těchto transakcí akcionáři, příp. jejich informování na valné hromadě. Legislativní proces je na samém začátku a zpomalí se kvůli volbám do Evropského parlamentu a sestavení nové Komise.

Důležité bude zejména nastavení nových povinností spadajících na společnosti kotované na burzách a přitom zachování rovného postavení se společnostmi, jejichž správy a řízení se daná směrnice týkat nebude.

Více informací na: [🔗](#)

VELKÉ PODNIKY BUDOU MUSET NOVĚ ZVEŘEJŇOVAT DALŠÍ INFORMACE

Návrh směrnice byl představen Evropskou komisí 16. dubna 2013. Legislativní proces je po více než roce téměř u konce.

V půlce dubna schválilo plénum Evropského parlamentu dosažený kompromis, který bude potvrzen Radou v květnu nebo červnu 2014 a poté zveřejněn v Úředním věstníku EU. Předpis musí být transponován do české legislativy do dvou let po vstupu v platnost.

Velké podniky (nad 500 zaměstnanců) budou dle schválené směrnice povinny zahrnout do výroční zprávy nefinanční výkaz obsahující informace, jež jsou v rozsahu potřebném k pochopení vývoje podniku, jeho výkonnosti a postavení a dopadů jeho činnosti, a jež se týkají přinejmenším environmentálních, sociálních a zaměstnaneckých otázek, dodržování lidských práv, otázek boje proti korupci a úplatkářství, ale rovněž rozmanitosti členů správních, řídicích a dozorčích orgánů. Využít k tomu mohou některou z uznávaných metodik, jako jsou například iniciativa OSN Global Compact, směrnice OECD, GRI standard nebo norma ISO 26000.

Směrnice se v Evropské unii dotkne přibližně 6 000 společností.

Více informací naleznete na: [🔗](#)

Nová strategická surovina

NOVÁ STRATEGICKÁ SUROVINA

Ukrajinskou krizi provází na straně EU zásadní posuny v uvažování. Nejen v rámci mezinárodních vztahů, ale v první řadě zcela hmatatelně především v sektoru energetiky. Logicky – zostření vztahů s Ruskem jen oživilo zkušenosti z počátku roku 2009, kdy Moskva Ukrajině „utáhla kohouty“.

Po pěti letech se tak na evropské úrovni znovu skloňuje zejména nutnost diversifikace zdrojů, resp. snížení vysoké závislosti na Rusku. V rámci této diskuse se zároveň objevuje zcela nové téma, a to břidlicový plyn. Ještě počátkem roku zaujala Evropská komise v této souvislosti při předložení Rámce do roku 2030 víceméně zdrženlivý postoj. Dále než k doporučení minimálních zásad pro tzv. frakování z perspektivy ochrany životního prostředí a klimatu se nedostala. Nyní je však připravená se těžbou břidlicového plynu zcela seriózně zabývat. Potvrdilo to i pracovní fórum, které 8. dubna v Bruselu uspořádala americká konzultační firma Covington spolu s Evropskou komisí (DG Climate Action). Diskuse zcela jednoznačně reflektovala skutečnost, že Američané dnes připisují břidlicovému plynu naprosto strategický význam, zejména s ohledem na energetickou bezpečnost. Expert z univerzity v Yale, E. Donald Elliott, v této souvislosti zdůraznil, že díky jeho těžbě je ve Spojených státech mj. cena elektřiny o 20 % nižší než v EU. Zároveň se tak USA daří rapidně snižovat i podíl uhlí na výrobě energie (z původních 50 % na současných 30 %). A v neposlední řadě dokonce vytlačuje některé OZE, konkrétně např. projekty využívající větrnou energii. Těžba břidlicového plynu má zásadní vliv na americkou ekonomiku, protože v první řadě posiluje její autonomii i konkurenceschopnost a současně pomáhá také snižovat emise CO₂. To vše jsou skutečnosti,

kteří EU nemůže přehlížet. Proto zamýšlí Komise v nejbližších letech investovat do geologického průzkumu a geotermální energie v zemích Unie, včetně ČR, miliardy eur. Pro srovnání můžeme uvést, že americký chemický průmysl podle dostupných údajů do tohoto sektoru investoval minimálně 80 mld. dolarů. Do roku 2020 Spojené státy předpokládají výdaje až výše do 300 mld. dolarů. Pochopitelně nelze přehlížet ani související ekologická rizika. Podle expertů představují jediné opravdové nebezpečí potenciální tektonické změny, které mohou provázet těžbu. To by mohlo skutečně zásadním způsobem ovlivnit rozhodování o zahájení těžby břidlicového plynu kdekoli v Evropě, zejména s ohledem na zásadní rozdíly v hustotě osídlení USA a EU. Nicméně EU potřebuje stejně jako Spojené státy své energetické zdroje diverzifikovat. A břidlicový plyn může v této souvislosti nepochybně sehrát klíčovou roli. Ostatně to už se potvrdilo. Samotné zprávy o úvahách dopravy zkapalněného břidlicového plynu z USA do Evropy byly okamžitě provázeny poklesem ceny zemního plynu na světových trzích.

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

8.–9. KVĚTNA hostí Londýn tradiční akci „Smart Grid World Summit 2014“. Svůj názor na poslední vývoj v oblasti inteligentních sítí sdělí šéfové mnohých energetických, technologických nebo IT firem, účast přislíbil rovněž zástupce Evropské komise. Podrobnosti na: [🔗](#)

12. KVĚTNA představí Mezinárodní energetická agentura (IEA) svůj tradiční materiál s názvem Perspektivy energetických technologií (Energy technology Perspectives) 2014. Odborně zpracované studie vývoje energetických technologií

připravuje IEA již od roku 2006, hlavními náměty letošního vydání bude např. dekarbonizace energetických dodávek, elektrifikace dopravy nebo financování přechodu na nízkouhlíkovou elektřinu. Více na: [🔗](#)

14.–16. KVĚTNA se na půdě technologické univerzity v polském Gdaňsku uskuteční třetí ročník mezinárodní konference ICPIE 2014. Akce je zaměřena především na ropný průmysl. Více zde: [🔗](#)

27. KVĚTNA hostí Amsterdam konferenci s názvem The Solar Future Netherlands. Námětem akce, konané ve známé budově Beurs van Berlage, je solární energetika v Nizozemsku. Podrobnosti na: [🔗](#)

27.–28. KVĚTNA proběhne v polském městě Serock konference a veletrh s názvem PSEW 2014. Jedná se o největší polskou akci v oblasti větrné energetiky, jejíž součástí jsou rovněž workshopy a další přidružené aktivity. Více na: [🔗](#)

ENERGETICKÁ RADA EU – USA

Dne 2. dubna 2014 proběhlo v Bruselu páté zasedání Energetické rady EU – USA. V dnešním vydání si stručně přiblížíme historii tohoto fóra pro spolupráci v energetice mezi oběma velkými globálními hráči, cíle i konkrétní výstupy, v současné době navýsost aktuální.

Jaká je historie euro – americké energetické rady, energetické spolupráce a vztahů mezi USA a EU obecně?

Vznik Rady je datován do června 2009, kdy její ustavení oficiálně navrhly Spojené státy. Důvodem k tomuto kroku bylo další zlepšení spolupráce obou stran na poli energetiky a na ní navázaného technologického výzkumu, a to prostřednictvím bilaterálních jednání. Vztahy mezi USA a EU pochopitelně fungovaly v energetice již dříve, například dne 21. června 2006 byla ve Vídni odsouhlasena strategická spolupráce v oblasti energetiky a rovněž existovala koordinace v některých dílčích energetických programech. Partnerství je do značné míry logické, ať již vzhledem k historickým vztahům Západu nebo k deklarovaným společným zájmům, kterými je otevřený, transparentní a trvale udržitelný globální energetický trh, energetická bezpečnost, ale rovněž ekonomický růst nebo otázky spojené s klimatickými

změnami. Spolupráci ze strany Evropské unie zajišťuje Evropská služba pro vnější činnost (European External Action Service – EEAS) a summitů Rady se běžně účastní vysocí nebo přímo nejvyšší představitelé obou stran. Evropská unie se pochopitelně snaží o energetickou spolupráci i s ostatními významnými zeměmi, ať už v podobě bilaterální, kdy můžeme jmenovat Čínu, Brazílii, Indii nebo Japonsko, tak formou různých regionálních skupin jako je Energetické společenství nebo středomořský EUROMED.

Kolik takových summitů proběhlo, na jaké otázky byly zaměřené a jaké případné výstupy z nich byly učiněny?

Od vzniku Energetické rady proběhlo celkem pět setkání v podobě summitů, tedy nejvyššího stupně této iniciativy. První, inaugurační summit, se konal dne 4. listopadu 2009 ve Washingtonu. Jednání vedla švédská minis-

tryně podnikání a energetiky Maud Olofsson, zastupující v té době předsedající zemi Evropské rady a probíhal na ministerské úrovni. Závěrečné stanovisko se neslo v obecnějším duchu s důrazem na udržitelnou energetiku, zvýšení využívání LNG nebo zlepšování energetické účinnosti, vše s důrazem na další prohlubování nastupující spolupráce. Negativem prvního setkání byla z pohledu mnoha analýz skutečnost, že nedošlo ze strany USA k očekávanému posunu v oblasti snižování emisí, což bylo nedlouho před tzv. Kodaňským summitem silně rezonující téma. Druhé setkání proběhlo dne 19. listopadu 2010 v Lisabonu, den před summitem mezi EU a USA. Na americké straně se jej účastnila například ministryně Hillary Clinton a bylo zaměřeno zejména na projednávání otázky zemního plynu ať již z ložisek v Kaspickém moři, v Iráku nebo na Ukrajině, které byl věnován značný prostor, a účastníci summitu vyzvali pracovní skupinu ESWG, aby

Energetická rada EU – USA

podpořila ukrajinskou vládu při konkrétních krocích směrem k modernizaci energetického sektoru. V podobném duchu se nesla rovněž setkání v roce 2011 ve Washingtonu, které předcházelo Transatlantické hospodářské radě (TEC) a kde byl mimo jiné odsouhlasena spolupráce v oblasti vývoje elektromobilů a inteligentních sítí a v roce 2012 v Bruselu s důrazem na otázku energetické bezpečnosti, projekty CCS nebo rozvoj těžby břidlicového plynu v USA. V roce 2013 se oficiální summit nekonal, hlavní aktivitou v rámci Rady tak byla návštěva komisaře Oettingera ve Spojených státech ve dnech 15. až 18. července 2013.

Jaké závěry přineslo aktuální zasedání Energetické rady EU – USA?

Po přestávce v loňském roce se uskutečnil v netradičním dubnovém termínu pátý energetický summit. Zúčastnili se jej například komisař Günther Oettinger, vysoká představitelka EU Catherine Ashton i americký ministr zahraničí John Kerry. Vzhledem k současnému politickému vývoji se do popředí zájmu účastníků setkání vrátila Ukrajina. Rada vyjádřila plnou podporu Ukrajině při jejích snahách o diverzifikaci dodávek zemního plynu, celkovou modernizaci energetiky a posílení energetické nezávislosti trhu, založeného na principu volné soutěže

a naopak potvrdila, že energetická spolupráce s Ruskem musí probíhat na vzájemně transparentní, férové, otevřené a nediskriminační bázi. Rada dále přivítala pozitivní vyhlídky exportu amerického zkapalněného zemního plynu (LNG), podpořila dokončení jednotného energetického trhu v EU a vyzvala k urychlení konstrukce plynových potrubí v rámci Jižního plynového koridoru. Pochvala rovněž zazněla pro amerického prezidenta Obamu za jeho plán na boj s klimatickými změnami (Climate Action Plan) a v neposlední řadě se jednalo o chystaném zvláštnímu zasedání skupiny G–7 na téma globální energetické bezpečnosti.